

Література

1. Агаддулін Р.Р. Полікультурна освіта: методолого-теоретичний аспект / Р.Р. Агаддулін // Педагогіка та психологія. – 2004. – №3. – С. 18-29.
2. Канак Ф. До питання про трансформацію гуманітарної освіти та її соціокультурну детермінацію / Ф. Канак // Освіта і управління. – 2001. – Т.4. – №3-4. – С.21-25.
3. Кремень В. Глобалізм і культура / В.Кремень // Філософія освіти : хрестоматія навч. посіб. для студ. ВНЗ. – Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. – С. 433–437.
4. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon5.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#n10>

УДК 378:373.31.134:371.04

ГРИЧКА М.

ЛАЛАК Н. В.

Мукачівський державний університет

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ

Під впливом всесвітніх процесів гуманізації та інтеграції сучасне українське суспільство змінює ставлення до найбільш незахищених його членів – дітей з особливими освітніми потребами, спрямовуючи зусилля педагогіки і психології до взаєморозуміння та співпраці. Інклюзія – вимога часу. Реалізація цієї стратегічної мети залежить від якості підготовки майбутнього педагога до виконання своїх професійних функцій. Для України інклюзивна освіта - педагогічна інновація, що перебуває на етапі впровадження, а тому постає немало проблем: недосконалість нормативно-правової бази, архітектурна недоступність шкіл, необхідність додаткового фінансування, відсутність спеціальних підручників, негативне ставлення батьків інших дітей, перевантаженість навчальних програм, які досить важко адаптувати до потреб дитини з вадами розвитку [1]. Проте, надзвичайно актуальною залишається проблема професійної невідповідності учителів масової школи до роботи з дітьми із особливими освітніми потребами.

Проблема удосконалення процесу підготовки майбутніх вчителів початкової школи до роботи в умовах інклюзивної освіти постійно знаходиться у центрі уваги педагогів-практиків, науковців, які опікуються проблемами навчання дітей з психофізичними порушеннями (В. Бондар, Н. Дятленко, А. Колупаєва, С. Литовченко, С. Миронова, Ю. Найда, Н. Назарова, В. Синьов, О. Таранченко, В. Тищенко, А. Шевцов, М. Шеремет, Н. Шматко та ін.) [2, с. 283].

За умов впровадження інклюзивної освіти процес підготовки майбутнього вчителя початкових класів набуває розширеного контексту. Очевидно, що сучасний учитель початкових класів повинен мати високий рівень фахової, методичної й психологічної видів готовності виконувати розширений спектр функцій професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти. Важливими аспектом у

процесі підготовки педагогів до роботи в інклюзивних умовах є формування у них професійно-ціннісних орієнтацій, професійно-особистісних якостей, умінь та компетенцій.

Щоб сформувати в майбутнього вчителя окреслені види готовності до професійної діяльності, необхідно озброїти його знаннями, вміннями й навичками з інклюзивної педагогіки. Інклюзивна педагогіка – це новітня галузь знань із теорії і практики навчання й виховання осіб з особливими освітніми потребами, залучених до сумісного навчально-виховного процесу в системі неперервної загальної та професійної освіти. Навчання фахівців для освіти дітей в умовах інклюзії в Україні здійснюється відповідно до галузевих стандартів вищої освіти [3, с. 63]. Так, до прикладу, в Мукачівському державному університеті при підготовці фахівців спеціальності «Початкова освіта» введено дисципліну «Основи інклюзивної педагогіки». У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні вміти на практиці застосовувати отримані теоретичні знання щодо організації навчально-виховного процесу в ЗНЗ на інклюзивних засадах; скласти індивідуальну навчальну програму, індивідуальний навчальний план; організувати співпрацю з сім'ями, що мають дитину з обмеженими можливостями; використовувати ефективні прийоми соціалізації дітей [4, с. 85].

Варто наголосити на тому аспекті, що інклюзивна освіта не буде побудована швидко, це довгостроковий проект, який передбачає, насамперед, формування професійно-особистісної готовності усіх учасників педагогічного процесу, і зокрема вчителів початкової школи до роботи в інклюзивних умовах.

С. Альохіна у своєму аналітичному звіті про результати комплексного дослідження проблем інклюзивної освіти в Україні зазначає, що:

- сучасний стан підготовки фахівців і спеціалістів в Україні для роботи в інклюзивному освітньому середовищі поки що не задовольняє суспільних потреб;
- існує методологічна та психологічна неготовність педагогічних працівників, класних керівників, учителів, як у початковій школі, так і предметників до викладання дисциплін для дітей, які мають певні обмеження;
- забезпеченість методичними матеріалами для початкової школи оцінюється на рівні 30%;
- мотивація вчителів ЗОШ до впровадження інклюзивної освіти низька через невідповідну заробітну плату та перевантаження [1].

У ході дослідження нами була з'ясована і думка студентів, майбутніх педагогів щодо інклюзивної освіти. Вони вбачають в ній більше переваг, ніж недоліків та погоджуються працювати у нових класах. Проте впроваджувати інклюзивну освіту потрібно поступово та еволюційно, це принесе більше користі і не спаплюжить саму ідею.

Література

1. Альохіна С. Інклюзивна освіта в Україні : здобутки, проблеми та перспективи: резюме аналітичного звіту за результатами комплексного дослідження / С. Альохіна [Електронний ре- сурс]. – Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/974948>

2. Колупаєва А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи : [монографія] / А. Колупаєва. – К. : «Саміт-Книга», 2009. – 272 с. : іл. – (Серія «Інклюзивна освіта»)
3. Лалак Н.В. Інклюзивна освіта в контексті сучасних викликів суспільства //Вісник Прикарпатського університету. Педагогіка. Випуск XXXVIII, Івано-Франківськ, 2011. – С.62-65
4. Лалак Н.В. Шляхи впровадження інклюзії в роботу загальноосвітніх навчальних закладів // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота». – 2012. – С.107-109

УДК 373.3.031:372.851:16

ГУЙВАН Н.І.

ЛБА О.М.

Мукачівський державний університет

РОЗВИТОК ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ

У «Концепції розвитку загальної середньої освіти» сказано: «Освіта – ХХІ століття – це освіта для людини. Її стрижень – розвивальна, культуротворча, домінантна, виховання відповідальної особистості, яка здатна до самоосвіти і саморозвитку, вміє використовувати набуті знання і вміння для творчого вирішення проблем, критично мислити, опрацьовувати різноманітну інформацію, прагне змінити на краще своє життя і життя своєї країни». Така особистість має володіти надзвичайно важливим логічним арсеналом – методами аналізу і синтезу, абстрагування і узагальнення, вміння доводити і спростовувати, робити правильні висновки, сприймати обґрунтовані, раціональні в тій чи іншій ситуації рішення. Сьогодні, коли удосконалюються навчальні програми, зменшується кількість годин на вивчення ряду предметів в умовах збільшення потоку наукової, технічної, політичної, інформації, дедалі більше зростають вимоги до вчителя й учня щодо оптимізації навчального процесу. Відтак скорочується шлях до знань через використання загальних положень, умовиводів, узагальнень, уміння абстрактно мислити, що у свою чергу потребує знання основ логіки учнями і педагогами. [2, с. 25]

Значна кількість досліджень присвячена проблемам формування логічних умінь у процесі вивчення математики, мови та інших навчальних предметів. Основні ідеї розвитку логічної грамотності учнів на уроках математики викладено в працях І. Гіпша, К. О. Калужніна, В.В. Нікітіна, В.Г. Рупасова, А.А. Столяра, І.Ф. Тесленка, А.І. Фетисова та ін.

Роль навчання в розвитку логічного мислення й основні методологічні положення з виховання логічної культури досліджували Ю.М. Колягін, А.І. Маркушевич, А.М. Пишкало, С.Й. Шварцбурд та ін. [2, с. 25]

Логічний висновок – це асоціація суджень, форма мислення, за якої на основі кількох суджень виводять нове.[1, с. 144]

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>